

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Роман ПЕТРИШИН
«3 травня» 2023 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
з «Основ педагогіки»
для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»
(друга вища освіта за іншою спеціальністю)
галузь знань – 01 «Освіта/Педагогіка»
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
013 «Початкова освіта»**

Схвалено Вченою радою факультету
педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 9 від «26» квітня 2023 р.

Голова ради Тетяна ФЕДІРЧИК

Чернівці – 2023

I. Пояснювальна записка

Згідно Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича для здобуття ступеня вищої освіти за іншою спеціальністю приймаються особи, які здобули раніше ступінь бакалавра або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Умовою зарахування здобувача вищої освіти для одночасного навчання за іншою спеціальністю в тому самому або в іншому закладі вищої освіти є виконання певних вимог до вступників на відповідні освітні програми.

Для вступників, які вступають в поточному році на спеціальності *012 Дошкільна освіта та 013 Початкова освіта*, обов'язковим є проходження співбесіди з «Основ педагогіки».

Метою співбесіди є виявлення рівня знань з основ педагогіки, необхідних:

- для формування системи загальних та професійних компетентностей з теорії, методики та практики початкової та дошкільної освіти для навчання, виховання й розвитку дітей дошкільного віку та молодших школярів згідно Державних стандартів відповідних освітніх рівнів;
- продовження навчання для здобуття ступеня «Бакалавра».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Предмет та завдання педагогіки. Педагогіка як галузь людинознавства, наука про навчання та виховання. Основні категорії та поняття педагогіки: виховання, освіта, навчання, їх взаємозв'язок. Виховання у соціальному та педагогічному значенні. Основні завдання педагогіки на сучасному етапі. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Система освіти в Україні. Соціальне значення національного спрямування освіти. Сучасні тенденції розвитку освіти. Нормативно-правове забезпечення системи освіти в Україні. Співпраця закладів дошкільної освіти та НУШ. Організація інклюзивного освітнього простору в закладах освіти.

Розвиток особистості. Розвиток як специфічний процес зміни, результатом якого є виникнення якісно нового результату. Вплив середовища на розвиток особистості. Формування особистості. Роль дорослого в розвитку особистості дитини. Адаптація дитини до освітнього середовища. Індивідуальний підхід у вихованні. Вікові та індивідуальні особливості дітей. Роль гри у формуванні особистості. Особливі освітні потреби.

Методи педагогічних досліджень. Поняття «наукове дослідження», їх класифікація. Спостереження, бесіда – методи педагогічного дослідження. Інтерв'ю, анкетування – дослідження у педагогіці. Експеримент – основний метод наукового дослідження. Діагностика в педагогічному процесі. Метод тестів: переваги і недоліки. Функції педагогічного дослідження

Теоретичні основи процесу навчання. Суть процесу навчання. Особистісний підхід в педагогіці. Діяльнісний підхід в педагогіці. Педагогічна взаємодія в освітньому процесі. Поняття про методи навчання, форми організації освітнього процесу.

Педагогічна майстерність вчителя та вихователя. Творча діяльність педагога (вихователя закладу дошкільної освіти). Взаємодія професійного зростання з особистісним розвитком педагога

Педагогічне спілкування. Сутність педагогічного спілкування. Педагогічні умови, що сприяють ефективності спілкування: володіння психолого-педагогічними якостями та уміннями, володіння педагогічним тактом, уміння «подати себе», мовленнєва культура, гуманістична спрямованість, знання правил спілкування.

Виховання як складова частина цілісного педагогічного процесу. Сутність понять «виховне середовище», «процес соціальної адаптації». Умови педагогізації середовища. Соціокультурне середовище виховання і сучасні реалії дитинства. Природне середовище, соціальне середовище,

виховуюче середовище. Сучасні реалії дитинства: економічні, політичні, соціальні, культурні, моральні. Народна педагогіка про виховання. Євроінтеграційні процеси у вихованні дітей. Мета виховання в українському суспільстві.

Основні напрями виховання. Громадянське виховання у формуванні особистості. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді. Розумове виховання особистості. Моральне виховання підростаючого покоління. Трудове виховання і навчання. Естетичне виховання і розвиток. Правове виховання. Фізичне виховання дитини в освітньому процесі. Статеве виховання. Екологічне виховання у формуванні світогляду дітей. Економічне виховання. Виховання особистості в колективі.

Виховання у сім'ї як першооснова розвитку дитини як особистості. Взаємодія освітніх закладів і сім'ї у вихованні дітей. Педагогічні умови успішного виховання дітей у сім'ї. Вивчення батьками своїх дітей. Особистий приклад батьків. Спільна діяльність, розумне спілкування. Педагогічна культура батьків. Подолання конфлікту між батьками і дітьми. Подолання недоліків сімейного виховання. Участь громадськості у вихованні дітей. Орієнтовна програма вивчення сім'ї. Методи вивчення сім'ї. Педагогічна просвіта батьків. Партнерська взаємодія в освітньому процесі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонова, О.С. Словник базових понять з курсу «Педагогіка»: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів: вид. 2-ге, доп. і перероб. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка., 2014. 100 с. <https://eprints.zu.edu.ua>
2. Веретенко Т. Г. Загальна педагогіка. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 128 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ, 2009.
4. Дубасенюк О. А. Практикум з педагогіки. – К., 2007. – 464 с.
5. Зайченко І.В. Педагогіка. Підручник. 3-тє видання, перероблене та доповнене. Київ. Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с.
6. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підручник. - К.: Знання-Прес, 2008.– 379 с.
7. Мазоха Д. С., Опанасенко Н. І. Педагогіка: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. – К., 2008. – 450 с.
9. Педагогіка / За ред. М. Ярмаченка, – К., 2006.– 356 с.
10. Фіцула М. М. Педагогіка: навчальний посібник. 3-є вид, випр. і доп. – К.: «Академія», 2009. – 560 с.
11. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017р. Київ: АЛЕРТА, 2018. 120с. URL : www.golos.com.ua/article/294010.
12. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти: навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. -К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. –440 с.
13. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: mon.gov.ua/новини%202016/12/05/Консерпziya.pdf
14. Пашенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. - 228с.
15. Педагогіка: базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Фоліо, 2015. - 576 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ СПІВБЕСІДИ

На випробуванні, яке проходить у формі індивідуальної усної співбесіди для вступу на освітній рівень «Бакалавр» для здобуття другої вищої освіти, абітурієнту пропонується 2 питання із запропонованого у програмі співбесіди переліку. Час на підготовку до відповідей 20 хвилин. Час на проходження усної співбесіди – 15 хвилин на кожного вступника.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним членом фахової атестаційної комісії відповідно до критеріїв оцінювання.

Рівень знань оцінюється за якістю відповідей на поставленні питання.

Результати проведення випробування оцінюються в 200-бальній системі на підставі обговорення відповідей вступників членами фахової атестаційної комісії.

<i>Бал</i>	<i>Вимоги до рівня знань</i>
176-200 балів	виставляється при наявності повної, змістовної відповіді на всі питання. Абітурієнт демонструє знання матеріалу та його розуміння. Відповідь має логічну та структурну завершеність, раціональний підхід до представлення відповіді (розв'язання питання), терміни вживаються вступником коректно, розкрито основні поняття, зроблено узагальнюючі висновки. Абітурієнт не допускає жодної помилки у використанні наукової термінології.
151-175 балів	виставляється при достатньому рівні обізнаності абітурієнтів при відповіді на всі питання. Абітурієнт демонструє розуміння матеріалу, знайомство з основною літературою. В цілому, абітурієнт демонструє знання основного матеріалу питань. Відповідь може містити 1-2 неточності. Наведено всі необхідні визначення, закони, закономірності тощо. Відповідь має логічну структуру, обрано логічний підхід до викладу матеріалу (розв'язання питання), терміни вживаються вступником коректно, розкрито основні поняття, зроблені висновки.
126-150 балів	виставляється при неповній відповіді на зазначені питання. Абітурієнт демонструє фрагментарність і формальність у відповідях. Абітурієнт допускає більше 3 помилок при використанні наукової термінології. Відповідь не має логічної завершеності, обрано нераціональний підхід до викладу матеріалу (розв'язання питання), відсутні приклади, терміни вживаються вступником коректно, але не всі поняття розкрито, не зроблено узагальнюючих висновків.
100-125 балів	виставляється у разі уривчастості відповідей на запитання. Абітурієнт демонструє суто поверхове та формальне знайомство з науковою літературою, знання класичних та сучасних теорій є досить уривчастим. Абітурієнт допускає значні помилки при використанні наукової термінології. Основні визначення, закони, закономірності не наведені, або наведені з помилками. Відповідь не має логічної завершеності, обрано нераціональний підхід до представлення відповіді (розв'язання питання), відсутні приклади, некоректно вживані терміни, не всі поняття розкрито, не зроблені узагальнюючі висновки.
1-99 балів	незадовільна відповідь, виставляється у разі відсутності відповідей на всі запитання, або логіка і послідовність викладу матеріалу відсутня.